

Ομόφωνη η γνώμη των Αγίων: Ο ΠΑΠΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΙΡΕΣΗ! (π. Αναστάσιος Γκοτσόπουλος, Εφημέριος Ι. Ν. Αγ. Νικολάου Πατρών)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 4 Μαΐου, 2007

Παρατηρήσεις σε άρθρο του θεολόγου κ. Παν. Ανδριόπουλου.

Δημοσιεύθηκε στον πατραϊκό τοπικό τύπο επιστολή του θεολόγου κ. Παν. Ανδριόπουλου με τίτλο «[Η Πάτρα, οι Καθολικοί και ο π. Κύριλλος](#)». Αν και πιστεύω ότι λεπτά θεολογικά θέματα είναι πολύ επικίνδυνο να εξετάζονται στον Τύπο, ας μου επιτρέψει ο κ. Ανδριόπουλος, αναλαμβάνοντας το ρίσκο, στον περιορισμένο χώρο ενός άρθρου, να σχολιάσω ορισμένα σημεία της επιστολής του, τα οποία δημιουργούν επικίνδυνη σύγχυση στο λαό του Θεού:

Γράφει ο κ. Ανδριόπουλος : **«ο ιερέας δεν έχει κανένα δικαίωμα να εκφράζει ως επίσημη καμία δογματική γνώμη»**

Τι σημαίνει «επίσημη δογματική γνώμη»;

1) Αν σημαίνει προσωπική άποψη, αντίθετη με τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας, ασφαλώς – ως ιερέας – δεν έχει τέτοιο δικαίωμα. Αλλά μήπως τέτοιο δικαίωμα έχει ένας Επίσκοπος ή Πατριάρχης; Ασφαλώς **και ο Πατριάρχης δεν έχει, όπως και ο ιερέας!**

2) Αν σημαίνει την διδασκαλία της Εκκλησίας μας, όχι μόνο έχει δικαίωμα ο ιερέας να την εκφράζει, αλλά έχει πρώτιστο καθήκον, έχει ύψιστη υποχρέωση να εκφράζει και να κηρύττει τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας, όπως υποχρέωση έχει και ο Πατριάρχης!

Άλλωστε, **πραγματικός Θεολόγος στην Παράδοση της Εκκλησίας μας είναι ο Άγιος, αυτός ο οποίος ζει και μεταδίδει ανόθευτη την εμπειρία της Εκκλησίας, την εμπειρία της Θ. Αποκαλύψεως**. Και βέβαια η εμπειρία αυτή, η Θεολογία, εκφράζεται αυθεντικά στις Οικουμενικές Συνόδους των Επισκόπων. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι στην ζωή της Εκκλησίας μας μόνο οι Επίσκοποι θεολογούσαν, όπως ισχυρίζεται ο κ. Ανδριόπουλος και οι λοιποί κληρικοί σιωπούσαν. Ασφαλώς όχι! Στη θεολογία του διακόνου, τότε, Μ. Αθανασίου δογματίσε η Α΄ Οικουμενική

Σύνοδος. Στη θεολογία του ιερέως (δεν έγινε ποτέ Επίσκοπος) Ιω. Δαμασκηνού στηρίχθηκε η Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος. Στη θεολογία του ιερέως Μαξίμου του Ομολογητού θεμελιώθηκε η Στ΄ Οικουμενική Σύνοδος. Αλλά και αργότερα στον 14^ο αι. δεν θεολόγησε ο Αγ. Γρηγόριος Παλαμάς, όντας ιερέας ; Μήπως ο Θεόδ. Στουδίτης, ή ο Αγ. Νικόδημος ο Αγιορείτης ήταν Επίσκοποι; ασφαλώς όχι! Ο Ιωσήφ Βρυννίος μοναχός ήταν, αλλά διδάσκαλος Επισκόπων και Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως!

Βέβαια οι Σύνοδοι είναι κυρίως Σύνοδοι Επισκόπων. Ο Επίσκοπος όμως μετέχει σε Συνόδους πρωτίστως ως εκφραστής της εμπειρίας της τοπικής του Εκκλησίας (κλήρου και λαού), εμπειρία η οποία ασφαλώς ταυτίζεται με την εμπειρία της καθόλου Εκκλησίας. Πολύ όμορφα περιγράφει την ενότητα του Επισκόπου και των υπ' αυτόν πρεσβυτέρων ο αγ. Ιγνάτιος : «το πρεσβυτέριον...ούτως συνήρμωται τω επισκόπω, **ως χορδαί κιθάρα, διά τούτο εν τη ομολογία υμών και συμφώνω αγάπη Ιησούς Χριστός άδεται**» (προς Εφεσίους, IV)!

Στην επιστολή του κ. Ανδριόπουλου διακρίνεται - μακάρι να σφάλω - μια προσέγγιση της Επισκοπικής Διακονίας στην Εκκλησία, μάλλον παπικής νοοτροπίας. Μήπως και τα φαινόμενα αφορισμών θεολόγων και μάλιστα αντιρρητικών, δεν εδράζονται σ' αυτή την αντίληψη; ...

Γράφει ο κ. Ανδριόπουλος: **«Και εφόσον καμία Οικουμενική Σύνοδος δεν έχει ακόμα συνεδριάσει για να μελετήσει την «αίρεση» των καθολικών και των άλλων, δεν μπορεί ο καθένας να λείει στην Εκκλησία ότι «φωτίζεται». «Ο Θεόδ. Βαλσαμώνας μάλιστα θεωρεί τους καθολικούς σχισματικούς και όχι αιρετικούς».**

Η άποψη του κ. Ανδριόπουλου πως μόνο Οικουμενική Σύνοδος (η τελευταία έγινε το 787 μΧ) αποφαινεται τι είναι αίρεση είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη από εκκλησιολογικής απόψεως. Εννοεί ο κ. Ανδριόπουλος, ότι **η Ορθόδοξη Εκκλησία έπαψε από το 787 μΧ να αυτοπροσδιορίζεται και να αντιδιαστέλλεται από την πλάνη, το ψέμα και την αίρεση;** Η άποψη αυτή δεν οδηγεί σε αυτοαναίρεση της Ορθόδοξης Εκκλησιολογίας;

Ο κ. Ανδριόπουλος συμπεραίνει ότι αφού για τον Παπισμό - ο οποίος παρουσιάστηκε

μετά το 9ο αι μΧ - δεν έχει αποφανθεί κάποια Οικουμενική Σύνοδος, κανένας Ορθόδοξος, και μάλιστα κληρικός, δεν έχει το δικαίωμα να τον χαρακτηρίζει ως αίρεση! Διερωτώμαι όμως για τους Μάρτυρες του Ιεχωβά, τους Μορμόνους, τους Πεντηκοστιανούς, τους τηλεαγγελιστές κοκ, ποια Οικουμενική Σύνοδος έχει αποφανθεί; Ή μήπως και αυτοί δεν είναι αιρετικοί!

Ασφαλώς και είναι αιρετικοί, δηλαδή εκτός της «ΜΙΑΣ, ΑΓΙΑΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ», διότι α) **αυτοπροσδιορίζονται ως μη Ορθόδοξοι** και β) **αρνούνται την εμπειρία και παράδοση της Εκκλησίας μας, δηλ. την Ορθόδοξη Θεολογία**, όπως αυτή έχει καταγραφεί στις αποφάσεις των Οικουμενικών, Τοπικών Συνόδων, στα κείμενα των Πατέρων (consensus Patrum), στη λειτουργική της ζωή.

Αλλά **αυτό ακριβώς δεν κάνουν και οι Παπικοί** ; Δεν πιστεύουν αντίθετα σε όσα έχουν αποφανθεί οι Οικουμενικές Σύνοδοι (κυρίως η Β΄, αλλά και οι Γ΄, Δ΄, Στ΄ και Ζ΄); Δεν πιστεύουν αντίθετα σε όσα διδάσκει και ζει η Ορθόδοξη Εκκλησία μας; Δεν αυτοπροσδιορίζονται ως μη Ορθόδοξοι, μη αποδεχόμενοι την πίστη μας;

Γι' αυτό και το σύνολο των Αγίων της Εκκλησίας μας που ασχολήθηκαν με το θέμα αυτό, ΟΜΟΦΩΝΑ αποφαινούνται ότι Ο ΠΑΠΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΙΡΕΣΗ! Κάθε σύγχρονος πτυχιούχος Θεολογικής Σχολής, κάθε ορθόδοξος ποιμένας (ιερέας ή Επίσκοπος ακόμα και Πατριάρχης), υποχρεούται να σεβαστεί την ομόφωνη γνώμη των Αγίων μας. Τι μας λένε λοιπόν; (η παράθεση είναι ενδεικτική).

A. Οι Άγιοι της Εκκλησίας μας:

Μ. Φώτιος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (866): «Ποιος δε θα κλείσει τα αυτιά του στο άκουσμα της υπερβολικής αυτής βλασφημίας (του filioque) η οποία εναντιώνεται στα Ευαγγέλια, αντιτάσσεται στις αγίες Συνόδους, απορρίπτει τους μακαρίους και Αγ. Πατέρες... Εναντίον όλων μαζί των προφητών, αποστόλων, ιεραρχών, μαρτύρων και αυτών ίδιων των Δεσποτικών λόγων η βλάσφημη αυτή και

θεομάχος φωνή εξοπλίζεται ... αυτούς τους απατεώνες και θεομάχους **καταδικάσαμε με συνοδική και θεία ψήφο**. Και δεν αποφανθήκαμε στηριζόμενοι στις δικές μας κρίσεις. **Φέραμε στο φως και εκθέσαμε πάλι σε όλους την ορισμένη από τις μέχρι τώρα Συνόδους και τους αποστολικούς θεσμούς καταδίκη...** Έτσι και αυτούς, αφού εμμένουν στην πολύμορφη πλάνη τους, τους αποκλείσαμε από κάθε χριστιανική κοινότητα... μόνη η κατά του Πνεύματος βλασφημία ... αρκεί να τους υποβάλλει σε μύρια αναθέματα ... να αποκόψουμε από το σώμα της Εκκλησίας την γάγγραινα της βλασφημίας ... να ξεριζώσουμε τα φύτρα της πονηρίας» [1].

Αγ. Μάρκος Ευγενικός (1440): «ουκούν ως αιρετικούς αυτούς απεστράφημεν και διά τούτο αυτών εχωρίσθημεν ... αιρετικοί εισί άρα και ως αιρετικούς αυτούς απεκόψαμεν ... πόθεν ουν ημίν ανεφάνησαν εξαίφνης όντες Ορθόδοξοι οι διά τοσούτων χρόνων και υπό τοσούτων Πατέρων και διδασκάλων κριθέντες αιρετικοί; ... φευκτέον αυτούς, ως φεύγει τις από όφεως ... τους χριστοκάπηλους και χριστεμπόρους» [2]. «Ημείς δι' ουδέν άλλο απεσχίσθημεν των Λατίνων, αλλ' ή ότι εισίν, **ου μόνον σχισματικοί, αλλά και αιρετικοί**» [3].

Αγ. Γρηγόριος Παλαμάς (14ος αι): «Ονίνησι το παράπαν ουδέν και παρ' αυτών των ουρανίων νόων σκευάζεται και προσάγεται το της **ψευδοδοξίας** ίαμα» [4].

Αγ. Συμεών, Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης (15ος αι.): στο έργο του «κατά πασών των αιρέσεων» χαρακτηρίζει τους Δυτικούς ως αίρεση που «ανεβλάστησεν εις την Εκκλησίαν ύστερον από την Ζ' Οικουμενικήν Σύνοδον» [5].

Αγ. Νικόδημος Αγιορείτης (18ος αι.): «Οι Λατίνοι είναι αιρετικοί» (σχόλια στον ΜΖ' Κανόνα των Αγ. Αποστόλων», Πηδάλιον, εκδ. Ρηγόπουλου, 1991, σελ. 55)

Αγ. Κοσμάς ο Αιτωλός (1779): «Ο ένας Αντίχριστος είναι ο Πάπας» (Διδαχή Η'), «τον Πάπα να καταράσθε, γιατί αυτός θα είναι η αιτία» (Προφητεία).

Αγ. Νεκτάριος, Επίσκοπος Πενταπόλεως (1920): «Λέγοντας ο Πάπας πως είναι η κεφαλή της Εκκλησίας, εξόρισε από τη Δυτική Εκκλησία τον Χριστό ... Αυτός ο υπερβολικός τύφος του Πάπα, αυτή η μοναρχομανία του γέννησε τόσες **αιρέσεις**» [6].

Β. Έγκριτοι Θεολόγοι, Κανονολόγοι και Κληρικοί:

Θεόδωρος Βαλσαμών (12ος αι): Η Δυτική Εκκλησία «απεσχονίσθη προς έθη και δόγματα της Καθολικής Εκκλησίας και των Ορθοδόξων αλλότρια ... **απέχεσθε των Λατινικών δογμάτων** τε και συνηθειών» [7].

Ιωσήφ Βρυέννιος (1431): «τούτο (το filioque) παρασυναγωγήν πάσαν έτεκεν. Τούτο **πάσαν αίρεσιν εισήγαγεν** ... της παραδόσεως πάντων των αγίων εναντιότης εστί και της ορθοδόξου πίστεως ανατροπή» [8].

Ιωσήφ, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1430): «Ουκ έχουσι τούτων απολογία οι Ιταλοί εύλογον περί της εαυτών πλάνης. Αυτοί γαρ εαυτοίς πλάνη και απώλεια γεγονόςασι. Και ου μόνον εις το Πνεύμα βλασφημούσι το Άγιον, αλλά και πάσαν ασέβειαν κατεργάζονται ... μη ουν συμπεριενεχθώμεν τούτοις ... ίνα μη και ημείς τω διαβόλω προστεθησόμεθα... Πως γαρ ένωσις έσται ημίν μυρίων μεσεμβελούντων δογμάτων μεταξυ ημών ;» [9].

Γεννάδιος Σχολάριος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (15ος αι): «Ει μετά των Λατίνων ενωθήσεσθε ούτως, και του Θεού χωρισθήσεσθε και αδοξίαν αίδιον υποστήσεσθε» [10].

Σίλβεστρος Συρόπουλος, Μ. Εκκλησιάρχης Κωνσταντινουπόλεως (15ος αι.): « Η των Λατίνων διαφορά **αίρεσις εστί και ούτως είχαν αυτήν οι προ ημών**» [11].

π. Ιουστίνος Πόποβιτς, Καθηγητής Δογματικής (1979): «Εις την ιστορίαν του ανθρωπίνου γένους υπάρχουν τρεις κυρίως πτώσεις : του Αδάμ, του Ιούδα, του Πάπα ... Ο παπισμός με την ηθική του είναι κατά πολύ αρειανισμός ... το δόγμα περί αλαθήτου του Πάπα είναι **όχι μόνο αίρεσις αλλά παναίρεσις**. Διότι καμία αίρεσις δεν εξηγέρθη τόσο ριζοσπαστικώς και τόσον ολοκληρωτικώς κατά του Θεανθρώπου Χριστού και της Εκκλησίας Του, ως έπραξε τούτο ο παπισμός διά του αλαθήτου του Πάπα-ανθρώπου. Δεν υπάρχει αμφιβολία. Το δόγμα αυτό είναι **αίρεσις των αιρέσεων, μία άνευ προηγουμένου ανταρσία κατά του Θεανθρώπου Χριστού**» [12].

π. Φιλόθεος Ζερβάκος (1980): «Οι Λατίνοι εναντιούμενοι εις το Πνεύμα το Άγιον ... προσέθεσαν, σκοτισθέντες υπό του πονηρού, και το «εκ του Υιού». Ακολούθως οι Παπολάτραι υπέπεσαν εις μυρίους **κακοδοξίας και αιρέσεις** ...εύχομαι η χάρις του Θεού να σε φυλάξει από τους λύκους, τους αιρετικούς» [13].

π. Ιωάννης Ρωμανίδης, Καθηγητής Δογματικής (2001): «**το filioque είναι αίρεσις** ασχέτως οιασδήποτε μεμονωμένης γνώμης ή εκφράσεως και Έλληνας συγγραφέως, αν και δεν υπάρχει ούτε εις Έλληνα» [14].

Γ. Αλλά και συνοδικώς έχει καταδικαστεί ως αίρεση ο Παπισμός (ενδεικτική η αναφορά):

Σύνοδος 879, εν Κωνσταντινουπόλει (χαρακτηρίζεται ως Η΄ Οικουμενική Σύνοδος): αιρετική πλάνη η προσθήκη του filioque στο Σύμβολο της Πίστεως.

Σύνοδος 1170, εν Κωνσταντινουπόλει: «βουλήν κατεβάλοντο, ίνα τελείως αποκόψωσι τελείω χωρισμό τον Πάπα και πάντας τους συν αυτώ ... ούτε αυτούς τελείω αναθεματισμό παρέδωσαν, καθώς και τας λοιπάς αιρέσεις ... φήσαντες το Αποστολικόν “αιρετικόν άνθρωπον μετά πρώτην και δευτέρα νουθεσίαν παραιτού, ειδώς ότι εξέστραπτε ο τοιούτος και αμαρτάνει ων αυτοκατάκρητος”» [15].

Σύνοδος 1450, εν Κωνσταντινουπόλει (τελευταία Σύνοδος στον Ι. Ν. Αγ. Σοφίας): καταδίκη της ενωτικής Συνόδου Φεράρας-Φλωρεντίας και των αιρετικών διδασκαλιών των Λατίνων [16].

Σύνοδος 1722, εν Κωνσταντινουπόλει: «να αποδιώχνετε το ψεύδος ... να απέχετε μακριά από τις καινοτομίες και τους νεωτερισμούς των Λατίνων, οι οποίοι δεν άφησαν κανένα δόγμα και μυστήριο και παράδοση της Εκκλησίας που να μην το φθείρουν και το νοθεύσουν» [17].

Σύνοδος 1838 εν Κωνσταντινουπόλει: «να προφυλάξωμεν τα γνήσια τέκνα της Ανατολικής Εκκλησίας από τας βλασφημίας του Παπισμού ... τα βάραθρα των αιρέσεων και τους ψυχοφθόρους κρημνούς της παπικής πλάνης των ... ίνα γνωρίσητε όσον το διάφορον ημών των Ορθοδόξων από των Κατόλικων, ίνα μη απατάσθε από του λοιπού από τα σοφίσματα και καινοφωνίας των ψυχοφθόρων τούτων αιρετικών ... της ματαιόφρονος και σατανικής τούτων αιρέσεως» [18].

Πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως, Αλεξανδρείας, Αντιοχείας, Ιεροσολύμων, 1848: «από αυτές τις αιρέσεις που διαδόθηκαν σε μεγάλο μέρος της οικουμένης, για τους λόγους που γνωρίζει ο Κύριος, ήταν κάποτε ο Αρειανισμός. **Σήμερα είναι και ο Παπισμός** ... (το filioque) είναι αίρεση και αυτή που την πιστεύουν **αιρετικοί** ... γι' αυτό και η μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία ακολουθώντας τα ίχνη των αγίων Πατέρων, ανατολικών και δυτικών, κήρυξε και παλαιά επί των Πατέρων μας, και **αποφαίνεται πάλι σήμερα συνοδικώς ... ότι είναι αίρεση και οι οπαδοί του αιρετικοί** ... Επίσης οι **συνάξεις που συγκροτούνται από αυτούς είναι αιρετικές και κάθε κοινωνία πνευματική των Ορθοδόξων τέκνων ... με αυτούς είναι αντικανονική, όπως ορίζει ο ζ' κανόνας της Γ' Οικ. Συνόδου**» [19].

Σύνοδος 1895, εν Κωνσταντινουπόλει: «υπάρχουν ουσιώδεις διαφορές που αφορούν στα θεοπαράδοτα δόγματα της πίστεώς μας και στο θεοσύστατο κανονικό πολίτευμα της διοικήσεως των Εκκλησιών ... Η Παπική Εκκλησία ...όχι μόνο αρνείται να επανέλθει στους Κανόνες και τους όρους των Οικουμενικών Συνόδων, αλλά στο τέλος του 19ου αι. ευρύνοντας το υφιστάμενο χάσμα, επισήμως ανακήρυξε και αλάθητο ... Η σημερινή Ρωμαϊκή είναι **Εκκλησία των καινοτομιών, της**

νοθεύσεως των συγγραμμάτων των Πατέρων, της παρερμηνείας της Γραφής και των όρων των Οικουμενικών Συνόδων. Γι' αυτό ευλόγως και δικαίως αποκηρύχθηκε και αποκηρύσσεται εφ' όσον μένει στην πλάνη της» [20].

Ο θεολόγος-καθηγητής **Παν. Σημάτης** (Αίγιο) [21] αναφέρεται εκτός των Οικουμενικών Συνόδων και σε πληθώρα άλλη Τοπικών Συνόδων της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας μετά το Σχίσμα που καταδικάζουν τις αιρετικές διδασκαλίες του Παπισμού (1089, 1233, 1273, 1274, 1282, 1285, 1341, 1351, 1441, 1443, 1484, 1642, 1672, 1722, 1727, 1755, 1838, 1848, 1895).

Όταν αποφαινούνται **ομόφωνα** οι Άγιοι Πατέρες, όταν οι Σύνοδοι **ομοφώνως** δογματίζουν, όταν οι θεολόγοι ομιλούν τι πρέπει να κάνουμε εμείς οι ... πολύ μικροί - σε θεολογική κατάρτιση και αγιότητα; **Το ασφαλέστερο να σιωπούμε, ή όταν πρέπει, λόγω θέσεως και ευθύνης, να επαναλαμβάνουμε την ομόφωνη πίστη της Εκκλησίας μας.** Το περισσόν - ή και το έλαττον - εκ του πονηρού ...

Ο κ. Ανδριόπουλος καταλήγει το άρθρο του με πατρινού ενδιαφέροντος ρητορικό ερώτημα: **«Τι μέλλει γενέσθαι με τους Ορθοδόξους οι οποίοι κάθε Κυριακή συμμετέχουν στην χορωδία του Καθολικού Ναού; Μήπως πρέπει να μπου σε ακοινωνησία επειδή συμπροσεύχονται με «αιρετικούς»;»**

Η κορύφωση της τραγικότητας και της σύγχυσης! Όταν τέτοια ερώτηση απευθύνει πτυχιούχος Θεολογικής Σχολής, βαβαί της συμφοράς ! Πολύ δύσκολα θα μπορούσε να υπάρξει καλύτερη και συνοπτικότερη περιγραφή της σχετικοποιήσεως της πίστεως, της πλήρους αμβλύνσεως του ορθοδόξου αισθητηρίου, της καταστροφής των εκκλησιολογικών αντανακλαστικών, των φρικτών συνεπειών του **κακού οικουμενισμού** στην Ορθόδοξη αυτοσυνειδησία μας ! (ας μου επιτρέψει ο κ. Ανδριόπουλος να αξιοποιήσω το δημοσίευσμά του ως ζώσα μαρτυρία εκκλησιαστικής αλλοτρίωσης).

Και, ας μου συγχωρεθεί η κριτική, **κακός οικουμενισμός** - υπεύθυνος για τη σύγχυση του λαού - είναι τα όσα έγιναν κατά την θρονική εορτή στο Φανάρι (30.11.2006). Δεν αναφέρομε ασφαλώς στις συναντήσεις, ή στις πολιτικού ή αθλητικού ύφους εκδηλώσεις (ύψωση ενωμένων χεριών από το μπαλκόνι!), αλλά στη λειτουργική και εκκλησιολογική εκτροπή, του **λειτουργικού ασπασμού** Πατριάρχου - Πάπα και της απαγγελίας εκ μέρους του Πάπα εν ώρα Θ. Λειτουργίας του «**Πάτερ ημών**»! Διερωτώμαι ο λειτουργικός ασπασμός είναι αυτόνομη πράξη ή το προαπαιτούμενο ώστε «εν ομονοία ομολογήσωμεν» το Τριαδικό Δόγμα, τη Θεολογία όπως διατυπώθηκε στο Σύμβολο της Πίστεως; Όταν δεν υπάρχει η ομολογία κοινής πίστης - αφού δεν υπάρχει κοινή Θεολογία - τι νόημα έχει ο λειτουργικός ασπασμός Ορθόδοξου Αρχιερέως και αιρετικού Ηγέτου; Επίσης, από πότε ένας αιρετικός - κατά την ομόφωνη γνώμη Αγίων και Συνόδων - συμμετέχει δια της απαγγελίας της Κυριακής προσευχής στη Θ. Λειτουργία; Από πότε ένας αιρετικός προσεύχεται ως κανονικός Ορθόδοξος Χριστιανός εξ ονόματος του πληρώματος της Εκκλησίας μας; Το «Πάτερ ημών» είναι η κύρια προσευχή προετοιμασίας του λαού για «τον επιούσιον άρτον» της Θ. Ευχαριστίας [22]: μπορεί να προσεύχεται μέσα στη Θ. Λειτουργία μας «δός ημίν σήμερα» τούτον τον Άρτον κάποιος (ο Πάπας), στον οποίο απαγορεύεται ρητά η μετάδοση της Θ. Ευχαριστίας; Τι νόημα έχει μια τέτοια προσευχή; Ανεξάρτητα από τις προθέσεις του Οικουμενικού Θρόνου - και θέλω να πιστεύω ότι είναι αγαθές - η ζημιά στο λαό μας είναι δεδομένη: θεολογικός μινιμαλισμός, περιφρόνηση της κανονικής τάξεως, υποβιβασμός της αλήθειας της πίστεως μπροστά σε σκοπιμότητες και κυρίως εξίσωση της Εκκλησίας με την αίρεση! Και το όφελος από την συμπροσευχή μάλλον ανύπαρκτο. Εκτός και αν η απαγγελία στο Φανάρι εντάσσεται σε σχέδιο και είναι ο προάγγελος ώστε πολύ σύντομα να δούμε και Κοινό Ποτήριο χωρίς «την ενότητα της πίστεως»! Μη γένοιτο!

Τι όμως θα απαντήσουμε στο ερώτημα που θέτει ο κ. Ανδριόπουλος για τους Πατρινούς «Ορθοδόξους» που ψάλλουν σε Παπική Θ. Λειτουργία;

1) Αν θέλω να μην τους στενοχωρήσω, να έχω καλές δημόσιες σχέσεις, την καλή τους μαρτυρία, αλλά και τους επαίνους των ΜΜΕ (θα πρέπει να τα ρωτάμε πριν μιλήσουμε!) για το πόσο «σύγχρονος», «ανεκτικός», «ανοιχτόμυαλος», «πολυπολιτισμικός», κοκ είμαι, θα τους πω ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα! Να συνεχίζουν να πηγαίνουν και να κοινωνάνε ακόμα στους Παπικούς και όταν θέλουν

να έρχονται και στον Ορθόδοξη Λειτουργία και να κοιωνάνε και πάλι χωρίς κανένα ενδοιασμό! Και αν θέλουν ας προχωρήσουν και στο επόμενο βήμα - με τη νοοτροπία που καλλιεργείται δεν θα αργήσει - μπορούν χωρίς κανένα ενδοιασμό και πάλι να ψέλνουν και σε ισλαμικά τεμένη! Ο δρόμος ήδη άνοιξε: στην Ισπανία παπικός ιερέας κατά την ώρα της Θ. Λειτουργίας, μετά το Ευαγγέλιο, παραχωρεί τον άμβωνα στο Χότζα για να διαβάσει και αυτός τα δικά του, το ... Κοράνιο!

2) Αν όμως θέλω να σέβομαι το πετραχήλι μου και αισθάνομαι την μεγάλη ευθύνη έναντι Θεού και ανθρώπων, **θα πρέπει να βοηθήσω τους συμπολίτες μου να καλλιεργήσουν το νεκρωμένο - δυστυχώς - ορθόδοξο αισθητήριό τους και τότε μόνοι τους θα καταλάβουν** και ασφαλώς θα στενοχωρηθούν και θα κλάψουν με δάκρυα που θα τους γεμίσουν όμως με χαρά, για τον θησαυρό που δεν ήξεραν ότι είχαν και περιφρονούσαν! Αυτό όμως θέλει πολλή δουλειά και πολλή προσευχή, πρώτα σε μένα και μετά σε αυτούς και σε όλους!

Άλλωστε δεν πρέπει να έχουμε την παραμικρή αμφιβολία ότι όταν εμείς οι Ορθόδοξοι ζούμε αυθεντικά την πίστη μας θα γίνουμε οι καλύτεροι Οικουμενιστές, δηλαδή Πατερικοί Οικουμενιστές και όταν θελήσει ο Θεός θα έρθει και η ένωση των αποσχισθέντων στη ΜΙΑ, ΑΓΙΑ, ΚΑΘΟΛΙΚΗ και ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ και έτσι «επόμενοι τοις Πατράσιν ημών» θα αναδειχθούμε **ενωτικοί αντιπαπιστές**.

ΠΑΤΡΑ 28.4.2007

Σημειώσεις:

[1] Ιω. Καρμίρη, Τα Δογματικά και Συμβολικά Μνημεία της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας, εν Αθήναις 1952, μτφρ. Ο πειρασμός της Ρώμης, έκδοση Ι.Μ.Κουτλουμουσίου σ. 25-39

[2] Ιω. Καρμίρη, ενθ. ανωτ. σ. 353-362.

[3] κε΄ Συνεδρίαση της Συνόδου Φεράρας-Φλωρεντίας, εις Πηδάλιον, εκδ. Ρηγόπουλου, Θεσσαλονίκη 1991, σ. 55.

[4] μτφρ: τους Λατίνους δεν μπορούν ούτε οι άγγελοι να τους μετακινήσουν, προσφέροντάς τους το φάρμακο στη ψευδοδοξία (αντίθετο της Ορθοδοξίας), εκδόσεις Γρηγορίου Παλαμά τ. 1 σ. 194.

[5] Συμεών, Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Τα άπαντα, Θεσσαλονίκη σ. 32-40.

[6] Αγ. Νεκταρίου, Μελέτη ιστορική περί των αιτίων του Σχίσματος, Αθήναι 2000².

[7] PG 138, 968. Σφάλλει ο κ. Ανδριόπουλος εκτιμώντας ότι σε αυτό το χωρίο του ο Βαλσαμών χαρακτηρίζει τους Λατίνους ως σχισματικούς και όχι αιρετικούς. Αντιθέτως, εδώ ο Βαλσαμών τονίζει ξεκάθαρα ότι το σχίσμα οφείλετο στο ότι οι Λατίνοι ξέφυγαν «σε ήθη και **δόγματα της Καθολικής Εκκλησίας και των Ορθοδόξων αλλότρια**», δηλ. **σε αιρέσεις!** Μάλιστα στη συνέχεια συνιστά **να απέχουμε από τα Λατινικά δόγματα!** βλ. και σχετική ερμηνεία από τον Αγ.

Μάρκο Ευγενικό, εις Ιω. Καρμίρη, ενθ' ανωτ. σ. 358.

[8] Λόγοι Η' και Κ' περί της Αγ. Τριάδος εις Νικ. Ιωαννίδη, Ο Ιωσήφ Βρυέννιος, Αθήνα 1985 σ. 189-190. Ο Βρυέννιος τονίζει επανειλημμένως ότι οι Λατίνοι είναι αιρετικοί (Μελέτη περί της των Κυπρίων ενώσεως σ. 1-25, αυτόθι).

[9] Δημητρακοπούλου Ανδρ., Η Ιστορία του Σχίσματος, εκδ. Τήνος, 1996, σ. 89, 161.

[10] ενθ. ανωτ. σ. 196.

[11] Πηδάλιον, εκδ. Ρηγόπουλου, Θεσσαλονίκη 1991, σ. 55.

[12] Ιουστίνου Πόποβιτς, Άνθρωπος και Θεάνθρωπος, Αθήνα, 1970⁵, σ. 141-162.

[13] Γέρων Φιλόθεος Ζερβάκος, Ορθόδοξος Κυψέλη, Θεσσαλονίκη 1988, σ. 565.

[14] Ιωαν. Ρωμανίδου, Δογματική και Συμβολική Θεολογία της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας, τ. Α' σ. 343 κεξ.

[15] Αγκύρας Μακάριος, εις Δημητρακοπούλου Ανδρ., Η Ιστορία του Σχίσματος, εκδ. Τήνος, 1996, σ. 57.

[16] Δημητρακοπούλου Ανδρ., Η Ιστορία του Σχίσματος, εκδ. Τήνος, 1996, σ. 194.

[17] Ιω. Καρμίρη, ενθ. ανωτ. σ. 822-859.

[18] Ιω. Καρμίρη, ενθ. ανωτ. σ. 900.

[19] Ιω. Καρμίρη, Τα Δογματικά και Συμβολικά Μνημεία της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας, εν Αθήναις 1952, σ. 905-925, μτφρ. Ο πειρασμός της Ρώμης, έκδοση Ι.Μ.Κουτλουμουσίου σ. 85-115.

[20] Ιω. Καρμίρη, ενθ. ανωτ. σ. 932-946.

[21] Σημάτη Παν., Είναι αίρεση ο Παπισμός; Τι λένε Οικουμενικές Σύνοδοι και Πατέρες, υπόμνημα-ερώτημα στην επί των Νομοκανονικών Επιτροπή της Ιεράς Συνόδου, Αίγιο 2007, σσ. 39.

[22] Παρασκευοπούλου Γερβ., Ερμηνευτική επιστασία επί της Θ. Λειτουργίας, Πάτρα 2005², σ. 441, Ευδοκίμωφ Π., Η προσευχή της Ανατολικής Εκκλησίας, Αθήνα 1982², σ. 187.

Σήμερα (16/5/2007) ελάβαμε και δημοσιεύουμε επιστολή του κ. **Παν. Ανδριόπουλου** όπου καταγράφει τις παρατηρήσεις του επί του κειμένου του π. Αναστασίου Γκοτσόπουλου:

[ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ π. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΓΚΟΤΣΟΠΟΥΛΟΥ](#)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>
